

**Особливості візуального сприйняття
як засіб корегування параметрів інтер'єру**

Під оптичними ілюзіями розуміють ті зміни у візуальному сприйнятті розмірів, форми та віддаленості предметів, які виникають під дією психологічних явищ іrrадіації, контрасту, зорової пам'яті, логіки й минулого досвіду. Тобто приміщення можна візуально заглибити, звузити або розширити стіни, підвищити або знизити стелю. Явище іrrадіації полягає в тому, що світлі предмети на темному фоні здаються більшими, ніж насправді, і ніби захоплюють частину темного фону. За допомогою цього явища можливо створити ефект збільшеної висоти, пофарбувавши стелю в більш світливий колір відносно інших площин приміщення.

Дуже багато помилкових зорових вражень зумовлені тим, що ми сприймаємо фігури та їх частини не окремо, а завжди в певному співвідношенні з певним фоном чи обстановкою. Горизонтальні лінії розтягають приміщення, створюючи ефект збільшення площин, але й одночасно зменшують його висоту. А вертикальні лінії, навпаки, звужують простір, підвищуючи його. Для візуального збільшення висоти приміщення використовують вертикальні в декоруванні стін, такі, як вертикально витягнуті картини, світильники вертикальної форми, оббивна тканина меблів із вертикальним малюнком. Для зорового розширення приміщення застосовують ті ж самі прийоми тільки з горизонтальним та діагональним членуванням.

Існують ілюзії заповненого простору. Заповнений простір, по якому погляд плине горизонтально, подовжується. Так, будівлі, прикрашені фігурами й орнаментами, здаються нам більшими від свого дійсного розміру. Членування навіть однієї з плоскостей приміщення дає значний просторовий ефект: воно може здаватися більшим або меншим, стиснутим чи розширеним, укороченим або подовженим.

При розглядуванні кольорових об'єктів ми також натрапляємо на помилки зору чи ілюзії. Часто про насиченість кольору неправильно судимо за яскравістю фону або за кольором оточуючих його предметів. У цьому випадкові так само діють закономірності контрасти яскравості: колір світлішає на темному фоні й темніє на білому. За допомогою контрасту кольорів і яскравості можна виділити в інтер'єрі основні та другорядні акценти. Контраст може як пов'язати, так і розмежувати простір або ж викликати потрібний емоціональний ефект. Предмети, близькі за кольором, сприймаються значно легше й виглядають як єдине ціле. Тому маленькі приміщення не варто «забивати» контрастними та протилежними кольорами.

Таким чином, колір і фактура основних елементів інтер'єру, розміщення світильників та врахування напрямку світлових потоків дозволяють зберегти й відкорегувати простір за допомогою певних особливостей зорового сприйняття – оптичних ілюзій.